

DELO Z NADARJENIMI UČENCI

Naša šola posveča posebno skrb tudi nadarjenim učencem. V 9-letni osnovni šoli sledimo konceptu, ki je bil sprejet na Nacionalnem kurikularnem svetu februarja 1999, in ima naslov **Odkrivanje in delo z nadarjenimi učenci v devetletni osnovni šoli**. V prilogi je članek mag. Gabrijele Rupnik, ki podrobneje opisuje značilnostih nadarjenih učencev, njihovo odkrivanje ter delo z njimi.

Koncept dela z nadarjenimi učenci šola zavezuje, da sistematično pristopi k evidentiranju in identificiranju le-teh. Odkrivanje poteka na treh stopnjah:

- **Evidentiranje**
- **Identifikacija**
- **Seznanitev in pridobitev mnenja staršev.**

Po konceptu je učenec identificiran, če na katerem koli področju po ocenjevalnih lestvicah OLNAD07 ali na katerem koli psihološkem preizkusu doseže 90. percentil. To pomeni, da učenec sodi med 10 % slovenskih učencev, ki dosegajo najvišji rezultat na tem področju.

Učencu, ki je identificiran šola pripravi individualiziran program.

V okviru dela z nadarjenimi učenci na OŠ III Murska Sobota organiziramo: socialne in ustvarjalne delavnice za nadarjene, mentorstvo pri pripravi raziskovalnih nalog, sodelovanje na sobotnih šolah, udeležba na tekmovanjih, vključevanje v prostovoljstvo, dodatne individualne zadolžitve pri pouku in še mnogo več.

V letošnjem šolskem letu 2015/16 se bodo učenci lahko pridružili naslednjim obogatitvenim dejavnostim:

- Likovne ustvarjalnice (Franc Bencak)
- Tematske delavnice: Bogastvo puhaste niti (Simona Prša, Gabrijela Mastnak in Zorica Sečko)

V šolskem letu 2014/15 smo nadarjenim učencem ponudili naslednje obogatitvene dejavnosti:

- Likovne ustvarjalnice (Franc Bencak)
- Angleške kreativne ustvarjalnice (Tadeja Gobar)
- Gledališke ustvarjalnice (Ingrid Hari in Milena Vigali)
- Tematske delavnice: Belo zlato (Simona Prša, Gabrijela Mastnak in Zorica Sečko)

NADARJENI UČENCI

Avtor: mag. Gabrijela Rupnik

ZNAČILNOSTI NADARJENIH

a) Miselno-spoznavno področje

- razvito divergentno mišljenje - fleksibilnost, originalnost,
- razvito logično mišljenje - analiza, posploševanje, sposobnost sklepanja,
- nenavadna domišljija,
- natančnost opazovanja,
- dober spomin,
- smisel za humor.

b) Učno-storilnostno področje

- široka razgledanost,
- visoka učna uspešnost,
- bogato besedišče,
- hitro branje,
- spretnost v eni od umetniški dejavnosti,
- motorična spretnost in vzdržljivost,
- visoke aspiracije in potreba po doseganju odličnosti,
- radovednost,
- raznolikost in močno izraženi interesi,
- vztrajnost pri reševanju nalog,
- visoka storilnostna motivacija,
- uživanje v dosežkih.

c) Socialno in čustveno področje

- nekonformizem,
- močno razvit občutek pravičnosti,
- neodvisnost in samostojnost,
- sposobnost vodenja in vplivanja na druge,
- izrazit smisel za organizacijo,
- empatičnost.

Značilnosti, ki jih lahko ovirajo pri uspešnem delu

- nezainteresiranost za šolo in udeležbo v šolskih dogajanjih,
- strah pred spraševanjem,
- nizka samopodoba, pomanjkanje samozaupanja,
- nesposobnost tvornega delovanja pri skupinskem delu,
- učenca ni možno motivirati z običajnimi spodbudami (dobrimi ocenami, z nagrajevanjem pridnosti, navdušenjem učitelja ...),
- slaba pozornost,
- hiperaktivnost,
- čustvena in socialna nezrelost.

ODKRIVANJE NADARJENIH je strokovno zahtevno opravilo. Poteka v treh stopnjah:

1. stopnja je **evidentiranje** učencev, ki bi lahko bili nadarjeni. Ta poteka na osnovi različnih kriterijev brez testiranj ali uporabe posebnih ocenjevalnih pripomočkov.
2. stopnja je **identifikacija** nadarjenih učencev, ki zajema poglobljeno in podrobnejšo obravnavo evidentiranih učencev in vključuje merila: ocena učiteljev (ocenjevalna lestvica nadarjenosti), test sposobnosti in test ustvarjalnosti.
3. **seznanitev in mnenje staršev** je zadnja stopnja odkrivanja nadarjenih, ko svetovalna služba skupaj z razrednikom seznanja starše, da je bil njihov otrok spoznan za nadarjenega in pridobi tudi njihovo mnenje o otroku.

Postopek odkrivanja nadarjenih učencev ni enak v vseh treh obdobjih devetletne OŠ. V prvi triadi se izvedeta samo prva in tretja stopnja postopka. V drugi triadi (ali po potrebi v tretji) pa se izvede tudi druga stopnja postopka – identifikacija, ter se ponovno seznanja starše in pridobi njihovo mnenje o otroku.

Za učence, ki so bili zaradi različnih vzrokov pri postopku odkrivanja izpuščeni oziroma spregledani, se postopek izvede v celoti v drugi ali tretji triadi.

Odkrite nadarjene učence se tekoče spremlja (procesna diagnostika).

OBLIKE IN DEJAVNOSTI PRI DELU Z NADARJENIMI UČENCI

1. **triada**: notranja diferenciacija, individualne zadolžitve učencev, kooperativno učenje in druge oblike skupinskega dela, vpletanje zahtevnejše snovi in nalog, posebne domače zadolžitve, svetovanje literature in drugih učnih sredstev samostojnega učenja, vključevanje v pestre raziskovalne možnosti, dodatni pouk, raznovrstne interesne dejavnosti ...
2. **triada**: notranja, fleksibilna diferenciacija, dodatni pouk, individualizirani programi za delo z nadarjenimi, interesne dejavnosti, priprava za udeležbo na tekmovanjih, osebno svetovanje učencem in staršem, program za razvijanje socialnih spretnosti, program za osebni in socialni razvoj ...
3. **triada**: notranja diferenciacija, fleksibilna diferenciacija, dodatni pouk, delna zunanja diferenciacija (8. in 9. razred), izbirni predmeti, seminarske naloge, raziskovalne naloge, interesne dejavnosti, priprava za udeležbo na tekmovanjih, interakcijske vaje, socialne igre, mladinske delavnice, osebno svetovanje učencem in staršem, svetovanje pri izbiri poklica...

